

ALINTILARLA AKİF EMRE

Alıntılarla

Akif
Emre

ARIF ARCAN

Akif ağabeyim bizim coğrafyamızdı. Yeryüzündeki Müslüman topluluklar ile tanış olma gayreti içinde olmuştu. Afganistan'da, Endülüs'te, Bosna'da, Selanik'te, Üsküp'te, Kudüs'te hâsılı İslam aleminin her yerindeydi.

Akif Emre ağabeyimle son yüz yüze gelişimiz, 2015 senesinde, Sirkeci Garı'ndaki dergi fuarında vuku bulmuştu. Kızılı erkekli kaynaşan stantların çoğunu ziyaret ediyor, etrafında pervane olan dergi ilgilileri ile kısa sayılmayacak sohbetler yapıyor, tavsiyelerde bulunuyor, tam çıkışta birden bire geriye doğru dönüp kenara çekilip içerisini, herhangi bir şeyi hedef almayan bir 'uzak görüş' ile dakikalarca seyrediyordu. Hafızama kazıdığım bu resim, Akif Emre ağabeyime duyduğum güvenin resmiydi. Bu hali ile Akif Emre ağabeyim bir 'deniz feneriydi'. Düşünceyi ve eylemi, gündemin ayartıcı sığılına çarpıp paramparça olmaktan kurtaran bir deniz feneri; yalnız ama dimdik ayakta ve hâlâ çakmaya devam ediyor.

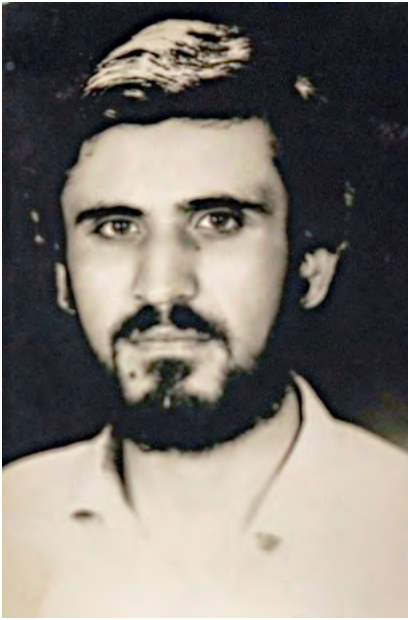
ATASOY MÜFTÜOĞLU

Akif Emre ile ilgili olarak söylemem gereken en önemli husus, Akif Emre ile aynı bilinç ailesine mensup

oluşumuzdur. Tanıştığımız günden vefatlarına kadar, hep aynı bilinç iklimini/dünyasını/kaygılarını yaşadık, teneffüs ettik ve yansıtmaya çalıştık. Akif Emre'nin en mütemayız yönü, tamamlanmış bir kişiliğe, karaktere ve kimliğe sahip olmasıydı. Bir kişiliğin karakterin ve kimliğin tamamlanmış olması, her zaman çok ama çok önemli bir mazhariyettir. Kişiliğin, karakterin ve kimliğin tamamlanmış olması kişiyi bütün iktidarlar karşısında özgür ve bağımsız kılar. Akif Emre bu özgürlüğü ve bağımsızlığı, karşı karşıya geldiği büyük riskler pahasına ödünsüz bir biçimde sürdürdü.

Günümüzde çokça karşılaştığımız üzere tamamlanmamış, yarım kalmış kişilikler varoluşlarını iktidarlara eklemlenmek suretiyle sürdürüyor. Tamamlanmış kimlik ve karakterler, Akif Emre örneğinde gördüğümüz gibi, hiçbir biçimde konjonktürel tercihler yapmazlar. Akif Emre hiçbir zaman koşulları bir maske olarak kullanma ihtiyacı duymadı, romantik yanılsamalara ödün vermedi. Kendine özgü bir tarz, özgün bir çizgi ve tavrı izledi. Devlet ve iktidar alanlarının dışında yer alarak, her şartta eleştirel/analitik bir duyarlılığın ifadesi oldu. Kendilik

ümme ve evrensellik bilincini en güzel şekilde temsil etti.

Akif Emre, entelektüel durgunluğun, bulanıklığın, edilgenliğin hakim olduğu bir dönemde, paradigmatik bir fosilleşmenin yaşandığı bir dönemde, kendi zamanına en güzel şekilde hitap etmeye çalıştı, kendi zamanının ihtiyaç

duyduğu dili ve bilgiyi bütüncül bir bakış açısı içerisinde kamuoyuna yansıttı.

Akif Emre, yaşadığı dönemin sorumlu, onurlu, vakur, eleştirel, üretken bir tanığıydı. Çok derin, çok anlamlı, çok ufuklu, çok boyutlu bir miras ve iz bıraktı Akif Emre, aziz İslam ümmetinin bütün renklerine, sorunlarına, umutlarına, bilincini ve kalbini sonuna kadar açtı.

Akif Emre kendi sınırlarının farkında ve bilincinde olarak yaşadı. Bu bilinç sebebiyledir ki, kendi kendisinin efendisi oldu bu sebeptendir ki, kendi eylemlerini/etkinliklerini ahlaki özneydi. Kendisinin her zaman takdirle/özlemle anıyorum, rahmetle anıyorum.

FAHRİ SOLAK

“Nasıl yaşarsanız, öyle ölürsünüz” hükmüne yaraşır şekilde, ani ve “eyvalahsız ölümü”, bütün bunları hayatının eksenine koyan Akif Emre’nin geride yaygın, çok yönlü, mahcubiyetler ve sükût da içeren bir sorgulamaya, muhasebeye yol açtığını da söyleyebiliriz. Gerek akranları, gerek bizler gibi bir sonraki kuşak tanıyanları arasında, hatta şahsen tanışmayan farklı çevre-

lerde temsil ettiği, taşımaya çalıştığı ve savunduğu değerlerle ilişkilerin sorgulanmasına, muhasebe edilmesine yol açtı. Bu durum reel olarak neyi değiştirir bilinmez ama Akif Abi beklenmedik gidişle de yine üzerine düşeni fazlasıyla yaptı. Umarım bu sorgulama, muhasebe geride kalanlarda iyi örnekleri çoğaltma, yaşarken kadirşinashlık gösterme ve yeni nesillere doğru rol modeller oluşturma duyarlılığının artışına kalıcı katkıda bulunur.

“Semere-i hayat, hayırla yad edilmek” ise, Akif abi sadece Türkiye’de değil, Doğu Türkistan’dan Balkan ülkelerine kadar İslam Coğrafyasında çok az faniye nasip olacak bir şekilde bu mazhariyete erişti. Dilerim bu *hüsn-ü şehadetler* Rabbim katında da makbul olur.

İBRAHİM TENKEKİ

Akif ağabeyle herhangi bir mesaimiz yahut yolculuğumuz olmadı. O yazıyordu, biz okuyorduk. Geziyordu, takip ediyorduk. Pazartesiyi salıya bağlayan gece, *Mevâkif*’ı okuyup bitirmiştik. Abdülcebbar an-Nifferî’nin sonsuz eseri. Arapça’dan tercüme eden Nurullah Koltaş. (Büyüyen Ay Yayınları.) Kitabın ilk sayfasından: “Az sayıda kişi, asıl vatanımızdan hayli uzaktaki bu gurbet hayatını anlamlı kılmaya yönelik birtakım arayışlar içine girmiştir ve hâlihazırda girmektedir.” Bu insanlardan biri de Akif Emre miydi? Kudüs’ten Üsküp’e kadar birçok İslâm beldesine yolculuk etmesi, bu arayışın durakları mıydı? İnsan bazen kendisini görmeye gider. Böyle bir şey miydi? Evet, hepsi. Daima dünyanın uzağında durdu. İmkânların ve fırsatların dışında yaşadı. “Kanaat, izzetin cevheridir.” Tanışalı yirmi yıl olmuş. Dönüp bakıyorum: Yirmi yıl boyunca bizi üzmeyen, öldürmeyen kaldı mı? Akif ağabeyin derin ve engin yüreği belli ki daha fazla dayanamamış. Son fotoğraflarından biri masamın üstünde. Derdi ve davası olan bir insanın siması. Cihan Aktaş’ın kitabının ismiyle söyleyelim: Acı Çekmiş Yüzünde.

Hep alan, hiç vermeyen insanların arasında yaşıyoruz. Onların çağındayız. Akif Emre, evvela güven veriyordu. Vefatıyla birlikte bir kez daha anladık. Makul olursan, makbul olursun. Tekrar Mevâkîf'a dönmek isterim. Kitap yetmiş yedi duraktan oluşuyor, yolculuk bu şekilde ilerliyor. Edeb, teselli, basiret, nûr, sekîne, âriflerin kalbi durağı gibi.

Beşinci durak: Benim Vaktim Geldi Durağı. Dördüncü cümle: "Sende imha edilemeyen bir şey vardır." Mütercim, Mevâkîf için şöyle diyor: "Yalın olmakla birlikte ancak Tilimsânî gibi şarihlerin açıklamalarıyla anlaşılabilir hikmetler ihtiva etmektedir." (Sayfa 10.) Tilimsânî, kulda imha edilmeyen şeyi, Hakk'ın kuldaki payı olarak açıklıyor. (Sayfa 40.) Yirmi yıldır tanıdığımı düşündüğüm bir insana işte buradan bakıyorum. Bu payın yüksek olduğunu düşünüyorum. Mekânı cennet, makamı âli olsun.

İBRAHİM KARAGÜL

Üzerimde çok emeği var Akif Emre'nin. Hem mesleki olarak hem de düşünce dünyamın şekillenmesi açısından. Coğrafyanın neresinde bir olay olsa, o tarafa yönelsek Akif Emre'nin izlerini görüyorduk. Moro'da barış görüşmeleri olur, Akif Emre'nin daha önce Selamet Haşimi ile yaptığı söyleşi çıkardı karşımıza. Ne zaman **İslam**

şehirlerine yönelsek Akif Emre'nin yazıları, seyahat notları, belgeselleri, izleri çıkardı karşımıza. Endülüs, Bosna, Kudüs onunla gelirdi aklımıza. Entelektüel dünyamızda, düşünce dünyamızda bir duruş ekseniydi o.

Akif Emre de onun gibi, bütün ters rüzgârlara, popüler eğilimlere, çıkar hesaplarına aldırmadan onuruyla, kişiliğiyle, mertliğiyle gitti bu dünyadan. İkisi de kimseye el açmadı. Biri inşaatlarda ziftçilik yaparak ayakta durdu, diğeri mütevazı hayata tutundu, birçok şeye tenezzül etmedi.

Biz insanlar, yaptığımız her şeyde bir eksiklik bırakırız. Sevgimizde de, dostluğumuzda da, vefamızda da.. Belki onun da etmediği, söylemediği, gizli tuttuğu siteleri vardı. Hepsini toplayıp gitti işte.

İBRAHİM TIĞLI

Akif Emre tabiatla uyum içinde bir yazardır. Onun en çok sevdiği ağaçlar, dağlar ve denizdir. Ağaçlar içinde erguvan ağacına özel bir ilgi duyar. Erguvan mevsiminde Erguvan ağaçlarının fotoğraflanması en büyük ilgi alanıdır. O iyi bir fotoğrafçıydı aynı zamanda foto kamerası ile adeta bütünleşmiş gibiydi. Galata köprüsünde bir martının süzülüşünü çektiğini fark etmiş sanki Richard Bach'ın martısının esintisini

duymuştum. Dağlar içerisinde Erciyes'in onun için ayrı bir yeri vardı. Erciyes'in sanki insan karşılığıydı. Erciyes kadar dik, Erciyes kadar coşkulu, Erciyes kadar mümbit. Her yıl mutlaka Erciyes dağına gider orada yakın dostları ile her yıl dağın yeni bir özelliğini keşfetmeye çalışırdı. Akif Emre'nin denizle de özel bir ilgisi vardı. Balmumcu'daki ofisinden Beşiktaş'a her yürüdüğümüzde denize kavuşmak için özel bir çabası olduğunu fark ederdim. Özellikle Beşiktaş'tan Üsküdar'a geçerken şehir hatları vapurunu tercih ederdi. Vapurun üst kısmında denize doğru oturur uzun uzun denizi seyrederek gökyüzü ile deniz arasında kurduğu ilişkiden sık sık bahsedirdi.

KEMAL KAHRAMAN

Akif, yolculuk halinden hiç çıkmadı. Çevresindekiler yerleşmeye, kalıcı temeller atmaya çabalarken, o her an

ayrılacak gibi bir izlenimi korumayı tercih etti. İşin tuhafı, gerçekten de her an ayrılıyordu. Zaman zaman yaptığımız görüşmelerden birisi için onu aradığımda, 'Şu an Kosova'dayım', 'Şu an Endülüs'teyim, El Hamra karşımda' gibi şeyler dediğine çok şahit oldum. Haberimiz olmadan, alıp başını bir yerlere gidiyordu. En büyük tutkusu, İslam coğrafyasıydı. Gençliğinden itibaren hep kendince önemli bulduğu bir yerlere gidip oralarda bir turist gibi değil, hakkını vererek uzun süre kalmayı tercih etti. Pakistan bunlardan birisiydi. İslam dünyasıyla yakından ilgili olan Londra'yı da ihmal etmedi. Orada birkaç sene kaldı. Bosna, göz ağrılarından birisiydi. 1992-1995 savaş ve katliamlarında hep bir ayağı oralardaydı. Bosna Müslümanlarıyla en üst düzeyde temaslar kurdu. Aliya İzzetbegoviç ile defalarca görüştü, röportajlar yaptı. Gittiği yerlerde hem bir yazar olarak notlar aldı hem de TV yayıncısı olarak çekimler yaptı. Kendini insanlığa, İslam dünyasına adanmış bir durumdaydı. Makedonlar, Bosnalılar, Arnavutlar, Balkan Türkleri, Arap dünyası, İran, Orta Asya. Nereye gitse onlardan birisi olabiliyordu. Öyle ki yerel bir yaklaşımla bakanlar bunu anlamakta zorluk çekiyordu. Akif'te

sosyal tabaka olarak da onu ortak payda haline getiren bir şeyler vardı. Çünkü dışarıdaki değerler dünyasının onun yanında kıymeti harbiyesi olmuyordu. Varlıklı ve yüksek mevkilerdeki eski arkadaşları kadar, belki onlardan daha fazla, orta ve alt sınıftaki okuryazar insanlar, özellikle gençler onunla güzel bir iletişim kurabiliyordu. O kadar medyanın içinde olmasına rağmen, medyatik iletişimden çok, yüz yüze insani görüşmeye ve sohbeteye yatkındı. Bu da onun yaptığı görüşmelere sahici bir boyut ekliyordu.

KEMAL ÖZTÜRK

Akif Emre'nin ölümü neden bu kadar sarstı hepimizi? Onu yakından tanıyan ya da tanımayan, herkesin derinden bir hüznün yaşadığına şahit olduk. Sosyal medyada binlerce, on binlerce insan onun için dertli mesajlar attı, hayırla andı ve derinlerden kopup gelen acısını dile getirdi. Neden? Sanırım, Akif Emre'nin yalnızlığı ve yalnız olarak hayata veda etmesi hepimizi çok sarstı. Dik duran, hakikati bulunduğu her ortamda söyleyen, yazan ve anlatan bir insan yalnızlığı göze almak zorundadır. Akif Ağabey de bunu göze

aldı. Yaşarken ölmüş gibiydi aslında. Köşede, kuytuda ve gölgede kalmaya mahkûm edildi. Şimdi o yalnız odasında, tek başına otururken, aniden ve sessizce, bu kirli dünyada göçüp gitmesi hepimizi perişan etti. Belki de yaşarken, ona gösteremediğimiz hürmet, ilgi, saygı, kıymet nedeniyle pişmanlığın hüznünü yaşıyoruz. Belki de ona yapılan haksızlığa, adaletsizliğe ortak olduğumuz için bu denli perişanız. İki gün geriye gidin ve o yaşarken ne yaptığınızı düşünün. O'nu tanıyanlar olarak ne yaptığınızı bir hatırlayın. Sanki yokmuş ve sanki ölmüş gibi onu hiç aklımıza getirmediğimiz değil mi? Nasıl geçiniyor, ne yiyor, ne içiyor, ne iş yapıyor, durumu nasıl? Bir elin parmakları kadar insan bu soruyu sordu ve ona ulaştı sadece. Geri kalanlarımız ise o ölmüş gibi davrandı. İşte bu yüzden, içimizi kanatan vicdanımızın sızısı bizi sarsıyor ve uyutmuyor. Bir de onunla birlikte, o eski güzel günlerimizin de öldüğünü hissettik sanki. İdealleri

peşinde koşan insanların, kutlu bir davanın masum günlerini onunla birlikte sanki mezara defnettik. Onun yazısında söylediği, "çürümüşlük ve tükenmişlik" gerçeğini hatırladık yeniden ve o eski

günlerimizin öldüğünü birden anladık. Tıpkı, Akif Emre'nin aslında var olduğunu, birden ölümüyle hatırladığımız gibi. Belki de bu ölüm bizi kendimize getirir umudundayız. Akif Ağabey'in dediği, "hayata anlam katan, kendi özümüzü hatırlatan bir ses, bir tebessüm, dokunduğu yerde bereketi yeşerten bir el mutlaka olacaktır" temennisi gerçekleşir onun ölümüyle. Akif Emre

ki, kelimelerimiz onun hayatına olan uzaklığımızı gidersin istiyoruz. Yaşarken fark edilmeyen bir incelik ölümle açığa çıkıyor. Yaşarken görmezden geldiğimiz bir cesaret, ölümle birlikte, gizlenemez bir hakikat olarak kendi günahlarımızı yüzümüze vuruyor. O günahları görmemek için "Yerlerde bir aziz" yaratıyoruz sözcüklerimizle, hayır, çeyrek asırdır tanıdığım bu adamın doğru düzgün bir

bugün bunca sevgiye mazhar olması da o masumiyetin artık daha bir fark edilir hale gelmesindedir.

Bazı karşılaşmalar için Allah'a şükredersiniz, o insanın yolunuza çıkardığı ve size bir süreliğine yoldaş kıldığı için, nimetin sahibine hamd edersiniz. Akif aynı dünyada, aynı şehirde olmakla huzur duyduğum insanlardan biriydi. İnsanın bir telefon açıp da saatlerce aynı derdi bölüştüğü dostları ne kadar azdır. Ne ki son demlerde o hep eleştirip durduğu hayat telaşesi yolunu kesti. Kaç sefer aklımdan geçirdim, bugün hiç çalışmayayım da Beşiktaş'a geçip Akif'e uğrayayım diye, bir kez nasip olmadı. Onun telefonu ve gönlü daima açıktı ama işte ben çok meşguldüm. İnsan kendi içine yolculuk edemiyorsa, dostlarına da bir yol bulması zor. Eyvah ki eyvah.

Bu dünyadan gülün kokusunu izleyen bir adam geçti. Dünyanın rengine kanmayan, çerçöpe aldanmayan sahici bir adam. Dertli bir adam, derdini sevmiş bir adam. Nasıl yaşarsak bu dünyada, öyle ölüyoruz. Etrafı gürültüye vermeden yaşayan güzel bir insan, kimseyi

bir karakteri, bir insan tipini temsil eder. Söyleyecek sözü, dik duruşu, karakteri olan, hakikatin peşinden giden insanların sembolüdür. Her yerde hakikati söylediği ve yazdığı için yalnızlaşır bu insanlar. Tek başlarına kalsalar da hakikati haykırmaktan vazgeçmezler yine de. İşte buna münevver namusu denir. Buna hakikatli adam denir. Buna fikr-i namus sahibi insan denir. Buna dava adamı denir.

KEMAL SAYAR

Çoklarımızın ruhunun kirlendiği, sloganlara gönül indirdiğimiz bir ruhlar panayırında o vicdanın ayak izlerini takip etti. Yolunu şaşırılmış bir azizmiş gibi bakıyoruz şimdi ona, o kadar beklenmedikti ki ölümü, öylesi bir hayata karşı o denli mahcup düştük

insan olmak, hakikate ve hayallerine sadakat duymak dışında bir gayesi yoktu. Kendine yabancılaşmamış, fitratına sadık kalmış bir adamda Akif ve belki

ürkütmeden sessizce Rahmet'e gitti. Ardında gül kokusu ve anlamlı bir hayat bırakarak. Ezberlenmiş sözlerden uzağa, verilmiş bir söze gitti. Allah rahmet

eylesin, menzilini mübarek kılın ve bu güzel ruhu, Adn cennetinde ağırlasın.

MAHMUT EROL KILIÇ

Âkif gibiydi. Doğru, dürüst, mert adamdı. Onun gibi Müslümanların ahvali ile dertlenen dava adamıydı. Şimdi aynı kabristanda beraber yatıyorlar.

Söyleyeceğim söz bana nasıl bir menfaat sağlar veyahut ne kaybettirir kaygısında olan yeni yetme yazarlardan değildi. Onun için yalnızdı. Yalnız bırakıldı. Zira birilerine yaranma derdi olmadı hiç. Şunu iyi biliyordu ki o yaranacağı kimseler bugün vardılar belki ama yarın yoktular. İlkesel olarak buna

‘âmennâ’ dediği gibi politik olarak da bu tavrı benimsiyordu. Zira ‘Mal da yalan mülk de yalan var biraz da sen oyalan’ geleneğinden geliyordu. O zaman ‘Bâki olanın veçhine hayran olmak’ varken Fenâ bahçesinin papağını olmaya ne gerek vardı ki?.. Sahadan gelen birisi olarak ne onun Bosna bilgisine, ne onun Suriye bilgisine, ne Ortadoğu bilgisine müracaat edilmedi, kendisinden istifade edilmedi. Bu da onu içten içe hep yaraladı. Çoluk çocuğun eline kalmıştı ciddi işler.. Emre gibiydi, Yunus Emre gibi.. Dergâha hep düz ve düzgün odun toplamaya çalışırdı. Hatta bunu adeta bir takıntı haline getirmiş olmalı ki düz odun kalmamasına çok üzülmüdü. “Bulamazsın kardeşim, rahat ol, âlemin sahibi var” dedikse de o hep bir ümidle yaşadı. Bacanağı Yusuf Kaplan onun için ‘Mehmed Zahid Efendi bahçesinde yetişen güldü’ dedi. Karşı mahalleden Soner Yalçın onun için ‘Bir sufi idi’ dedi. Biz de şâhidiz bu iki tesbite, onun böyle olduğuna. Bugün nesli tükenen Sufi-İslamcı’lardan idi. Selefileşmemiş, Şiileşmemiş... Gerçek mürid nedir tanıdığı için, hasbelkader gündelik siyasete atılmış ama herkesi kendisine mürid olmaya zorlayan kimilerine eyvallah etmedi. Siyaset tekkesindeki sahte müridlere kanmadı. Her zaman yaptığı gibi sessizce ceketini aldı çıktı oradan.

MEHMET BULAYIR

Akif Emre, Müslüman bir aydın olarak ne yaşantısında ne de yazılarında, hayatı boyunca ehli sünnetin ana güzergâhından hiç ayrılmadı. Bugün bazılarının takıntı yaptığı şekilde selefi tekfirci yaklaşımlara ya da mezhep anlayışını daraltan, “bizden ötesi tuğyan” havasında diğer mezhepleri yok sayan, “mezhepçi” yaklaşımları hiçbir zaman benimsemedi, onlara pirim vermedi. Bosna’dan Doğu Türkistan’a, Habeşistan’dan Keşmir’e. Afganistan’dan Mora’ya bütün Mazlum Müslüman coğrafyaya ve oluşumlara gönülden bağlıydı. Çağdaş

getirirdi. Karşılıklı konuşmalarımızda isim vermesek bile kim oldukları noktasında ikimizin de kimleri kastettiğimizi anladığımızı bilirdik. Bu haliyle Akif, insanların arkasından konuşmak ve yazmak yerine ilkesel düşünür, ilkesel yaşar, dedikodu etmez, eğitici - öğretici olurdu. Siyaset ve iktidarla ilgili eleştiri ve çözümlerinde dengeli davranır, hakaret etmez, yol gösterirdi. 15 Temmuz'da yaşadığımız hain kalkışma ve işgali yorumlayan birçok meslektaşına ders verir gibi, "Darbeye Direnmenin Sosyolojisi"ni anlatmış, hatta öğretmiş, işgale direnişte meydanlara dökülenlerin sergilediği tavrın öfkeden çok ülkesiyle kurduğu aidiyetin yansıması olduğunu belletmiştir. Siyasi tercihlerden tartış-

bir seyyah gibi ve ağırlıklı olarak İslam coğrafyasını gezdi ve yazdı. Mehmet Güney abinin tanıklığıyla, Afganistan cihadı esnasında ziyaret ettiği Afgan da tanıştığı Doğu Türkistanlı küçük çocuklarla, bir vesileyle Türkiye'de Üniversite öğrencisi olarak karşılaşınca. Onları hasretle kucaklamış. "Doğu Türkistan'ın balaları büyümüş" diyerek sevincini göstermiş.

2016 Ağustos ayında birlikte hac yolculuğunda idik, bu onunla yapacağımız son yolculukmuş meğer. Ben, Âdem Girgin ve Akif Emre abi birlikte Altınoluğa doğru oturduk. Çok konuşmadık, zaten bilenler bilir, bazen sessizlik daha iyi bir iletişim dilidir. Kâbe'ye baktık, Kâbe bize baktı... "Mekke'de hiç fotoğraf çekmedim" dedi, "Kâbe üzerine, hac yolculuğu üzerine yazılmış çok yazı, kitap da yoktur" dedi, "belki, belki de değil muhakkak burası yaşanılacak bir yer, insanın kendi kendisiyle, Rabbiyle konuştuğu bir yer; yazmak başkalarıyla paylaşmaktır" dedi.

MUHARREM BALCI

Benim için Akif Emre, herkes gibi ölümlü bir varlık olduğu kadar, yokluğu ile yeri doldurulamayacak bir insan. Sağlığında birçok dostunun, Akif ile

▲ Annesi ile

görüşmesinden "vicdan temizliği" yaptıklarının şahidiyim. Akif Emre gibi düşünemeyen veya düşünüp de yaşamayan, doğruları söylemekten korkan veya sövgü edebiyatının ötesine geçemeyenler, Akif Emre ile görüşmelerinden veya okudukları yazılarından bir vicdan temizliği yapmış olarak ayrılırlardı. Şimdi bu dostları için böylesi bir vicdan temizliği makamı yitirilmiş oldu. Akif, zaman zaman bu vicdan temizleyicilerinden rahatsızlığımı dile

malardan, iktidar uygulamalarından bağımsız yeni bir oluşumun tezahürünü işaret etmiş, gerçek bir toplumbilimci olarak ders anlatmıştır. Bu anlamıyla Akif Emre'nin yerini dolduracak, Akif'in bir Müslüman aydın duruşunu devam ettirebilecek kimse an itibarıyla maalesef yok, üzüntüm bundandır.

Bir başka yönüyle Akif, bize dünyayı, özellikle de İslam dünyasını Kâtip Çelebi ve İbni Batuta'dan sonra anlatan,

gösteren yegâne insandır. Bir coğrafya öğretmeninden, bir seyyahattan öte, “idrak ettiren”di. Afrika’da bir “Altın Yolu”nun varlığını, “Reconquista”yı, “Moriskolar”ı bize öğreten yegâne aydın Müslüman Akif idi. Bir ümmetin hafızası idi ve paylaşmayı en güzeliyle yaptı. Üzüntümün bir diğer nedeni de budur. Artık bunları araştırıp ortaya çıkaracak bir başka Akif’i bekleyeceğiz. Beklemek, umursamaktır, ancak kemirgendir. Yapamazsanız, yapmanın koşullarını üretmezseniz vicdanınızdan kemirirsiniz. Kemiriyoruz şimdilerde.

MUSTAFA RUNYUN

Bakılmayı görmek gibi bir özelliği vardı: Paradigmaya kafa tutan simitçi, Çamlıca’da gezinen papağanlar, ölümü Afrika’da ölen bir aslan kadar değer ifade etmeyen Myanmarlı bebekler belki de sadece onun dikkatini çekmişti. İnsanların hayatını değiştiren küçük dinamiklere odaklanırdı. Büyük hikâyeleri, gündelik hayata zerk olmuş o en basit emareler üzerinden okuyabilmek gibi bir kabiliyeti vardı. Babamların toplantısında bir kere “İslami STK’ların geçirdiği dönüşümü tebrik kartlarından ve davetiye kâğıtlarının kalitesindeki dönüşümden anlayabilirsiniz” demişti. Güç ile kurduğu ilişki onun davasının ve ilkeselliğinin de temelini oluşturuyordu: Yoz bir muhalif değildi. Yanlışta yanlış demeyi, doğruyu da takdir etmeyi şiar edinmişti kendine. İslami duruşuna ve ilkelerine ters bir şey yapıldığında ceketi alıp sessizce kapıyı arkadan kapatarak oradan çıkardı. O, benim şu hayatta tanıdığım en onurlu, en dik ve en hakiki adamdı. “Haza adam” denir ya; öyle işte...

Bunu bir kere daha vurgulayacağım: Güç ile kurduğunuz ilişki... Akif Emre’ye göre kişinin güç ile kurduğu ilişki onun şahsiyetini gösteren en önemli emaredir. Gücün karşısında yahut yanında durmak zorunda değilsiniz. Bir üçüncü ihtimal olarak her zaman gücün uzağında durmak mümkündür.

Güç ile sağlıklı bir ilişki kurduğunuz zaman ancak merkeze bir takım ilkesel (Akif Emre özelinde İslami/İslamcı) hasletleri -zaman içinde istikameti sabit kalacak şekilde- yerleştirme imkânına sahip olabilirsiniz. Güç ile kurulmaya çalışılan bu sağlıklı ilişkiden neşet eden, ilkesellik ve istikamet arayışı Akif Emre’nin kelimelerle tanımlanabilen biri olmasını da beraberinde getirdi.

MÜFİT YÜKSEL

İstikâmet üzere olması ve entelektüel birikimi, literatüre hâkimiyeti, duruşu

ve tevazusu ile tebarüz/temayüz etti. Bu hasletlerini vefatına kadar hiç mi hiç kaybetmedi. O yüzden, avami bir tabirle “gariban” olma hususiyetini hep korudu. İstikâmetinden şaşmadığı, kıvrımadığı ve tevazudan taviz vermediği için de neredeyse kalabalıklar içinde hep yalnız/tenha kaldı. Elinden nerdeyse hiç tutulmadı. Çoğu zaman birbirimize dert yanardık. İçimizi birbirimize dökerdik. İslâm Dünyasının birçok ülkesindeki sorunların bizzat adeta içindeydi. Endülüs/Mağrip, Bosna, Arnavutluk, Filistin, Yemen, Erbil-Süleymaniye, Hint Alt kıt’ası, Rohingya, Patani, Malezya/Endonezya’ya kadar uzanan büyük bir coğrafyayı kucaklıyordu zihni. Gazetecilik/yazarlık hayatında hep bu dertlerle dertlenip, başarılı bir şekilde yazıya döktü. Başarıya imza attığı belgeler yaptı. Akabe Yayınları, İslâm Mecmuâsı, İnsan Yayınları, Bilim Sanat Vakfı-Küre/Klasik Yayınları, Kanal 7 gibi yayın kuruluşlarında editörlük/direktörlük yaptı. Yeni Şafak gazetesinin kuruluşunda yer aldığı gibi, bir dönem genel yayın yönetmenliği görevinde de bulundu. “Dünya Bülteni” haber-yorum sitesinde yayın yönetmenliği yaptı. 8 Mayıs’tan beri genel yayın yönetmenliğini üst-

lendiği Haberiyyat sitesinin bürosunda Salı günü 60 yıllık hayatı noktalandı.

Akif Emre, sahiciliğiyle yazılarında, acıları/trajedileri hep hissettirdi. Bilgisi/birikimi ve muhakemesinin yanı sıra meramını ifade kabiliyeti ile yazılarını süslerdi. Yazılarında İslam'ın, Fatıha ve Hûd suresinin emrettiği istikâmetten hiç sapma göstermedi. Yazılarında ağır başlıktan da taviz vermedi. Bu yönlerinden dolayı, son yıllarda onun gazete yazılarını sosyal medyada sıkça paylaştığım olmuştur. Bölgemizin, coğrafyamızın, Müslümanların birçok sorunu ile ilgili bilgi ve değerlendirme-lerimizi birbirimizle paylaşır dururduk. Zaman zaman da, Müslüman Dünyanın Balkanlar ve Kürt Sorunu gibi ana konularına ilişkin, Dünya Bülteni'nde Yuvarlak Masa Toplantıları düzenledik.

OSMAN ARI

Bu dünyadan Akif Emre de geçti. Hayattayken kıymetini pek bilemediğimiz, sayıları pek de çok olmayan değerlerimiz gibi. Güç ve iktidarın bütün ayartıcılığına karşın bulunduğu mevziyi hiç terk etmedi. Kalabalıklara karışmadı, üstüne dünyanın kirinin pasının bulaşmasına fırsat vermeden ait olduğu dünya görüşüne sonuna kadar sahip çıkarak "tek ve tenha" bu dünyadan göçtü.

Her şeye rağmen Anadolu insanının derinlerindeki sağduyuya güveni tamdı. Bundan dolayı da (yaşadığı semt) Bulgurlu'da bir ramazanda nalbur dükkânında Kur'an okuyan bir mahalle esnafı veya yine ramazanda tezgâh açmayan "kapitalizme kafa tutan simitçi" O'nu çok heyecanlandırır. Ya da (en sevdiği dağ olan) Erciyes'e bakarken Mimar Sinan'ın adeta Erciyes'i getirip İstanbul'a Süleymaniye olarak yerleştirdiğini düşünür, Süleymaniye'de Erciyes'in ihtişamını hissederdi. Şiraz'da Hafız'ın kabrinden Saraybosna'daki Aliya'nın kabrine, oradan da Y. Kemal'in Rindlerin Ölümü'nde tasvir

ettiği Hafız'ın kabri üzerinden hayat ve ölümün şiirselliğine vurgu yapar.

Akif Emre ülkemizin ve coğrafyamızın vicdanydı. Hakkın ve Hakikatın hatırını her şeyin üstünde tuttu. İstikâmetten

hiç sapmadı. Yıllarca birlikte oldukları, mücadele ettikleri arkadaşlarının bir takım makam ve mevkilere gelmeleri onu hiç imrendirmedi. Bunlarla arasındaki ölçülü mesafeyi hep korudu. Bize,

karşısında olmakla mesafeli olmanın çok farklı şeyler olduğunu göstermeye çalıştı. Görece bir takım kazanımlarda sergilenen ölçüsüz zafer havasına karşı "bozguna fetih düşü" uyarılarında bulundu. Bozulmaya, çürümeye, dönüşüme dikkat çekerken geleceğe ait umutlarını da hep taze tuttu.

İslam medeniyetinin ete kemiğe bürünmüş hali şehirlerimizin mimarisıyla, şehir kültürüyle, mahallesiyile, bodur minareli mescidleriyle, çeşmeleri,

türbeleri, ağaçları ve korularıyla, çıkmaz sokaklarıyla yani şehri bizim kılan ses ve renkleriyle yaşayan, canlı bir varlık olarak korunup yarınlara taşınması konusunda çok hassastı. Onun için Çamlıca'daki papağanları önemser, İstanbul'u; özellikle de Boğaziçi'ni her bahar kendi rengine boyayan erguvanlar için, erguvan yazısı yazardı. Her bahar İstanbul'un olmazsa olmazlarından erguvanların açmasını dört gözle beklediğim kadar, Akif Emre'nin erguvan

yazısını da beklerdim. Son erguvan yazısı; "Erguvanlar da Yanar"dı. Her nisan ayında erguvanlar yine boğazın iki yanını, Fethipaşa Korusunu, Mihribat'ı, Emirgan'ı pembe mor renklerine boyayacak. Yine pek çok yazar erguvan yazısı yazacak. Ancak benim için hiç bir yazı O'nun yazıları kadar içten ve güzel erguvan yazısı olmayacak.

ÖMER LEKESİZ

Ani vefat haberleri bir bıçak gibi kesiverirler hayatın akışını; bir elmayı ikiye bölercesine gündelik seyri iki bölerken, varlık ve yokluk, beka ve fena, dünya ve ahiret gerçeklikleri arasından inanç ile şüphenin kısa süreli bir çelişkisini üretirler.

Şeyh San'an Tepesi'nden Tiflis'i seyrederken, Akif Emre'nin ani vefat haberini aldığımda, ben de bu duruma maruz kaldım; aynı bölünmeye ve aynı çelişkiye...

Haber, kavram, çelişki dediğimiz nedir ki, hepsinin bir ayetlik canı var. "Biz zaten Allah'a kulluk için varız, elbette O'na döneceğiz" der demez hepsini bitiririz. Ama ecel bıçağının acısı kolay bitmez çünkü o fitratımıza bitişiktir; acı bizim içindir ve hatta bizi insan kılan şeylerin ilkidir.

Bundan olmalı ki, Endülüs'ün, Filistin'in, Balkanlar'ın, Afganistan'ın... kısaca yitirilmiş beldelerin yollarına düşmeden önce, kapısını çalarak mahzun coğrafyanın ilk dersini aldığım Akif Emre'nin vefat haberini yine böyle bir beldede öğrenmiş olmayı kaderin bir cilvesi sayarak kendi içimde makulleştirmeye çalışsam da bunu başaramadım. Çünkü Akif Emre yitirilmiş beldelerin benim kuşağımdaki ilk iz sürücüsü olmanın ötesine geçip, adını benim zihnimde oralarla bütünleştirivermişti.

Bundan böyle ne zaman Granada desem Akif Emre demiş olacaktım; ne zaman Kudüs desem Akif Emre'nin sanki Beytü'l-Makdis'e giden bir dehlizi daha geride bırakıyormuşçasına aydınlanan yüzünü görecektim.

Bu açıdan Akif Emre, örselenerek eprimeye uğratılmış coğrafi hafızamızın son zaman tamircisiydi. “Bismillah” diyen bir dili bulmak için gezdiği Kurtuba köylerini, “Ruhunu arayan Balkan Tekkeleri”ne o bağladı; Kırım sorunundan Arap Baharı’na, devrimini kaybeden İran’dan, ayrılıkçılarla barışan Malezya’ya o hat açtı.

Yitirilmiş beldeleri dikkatlerimize, hafızalarımıza yeniden kazandırırken, kendi yaşadığı zamanı ve şartları doğru anlamının ve anlatmanın çabası içinde oldu hep Akif Emre.

Bu konuda oluşturduğu özel dilin ilkelerinden de hiç taviz vermedi. Şahısları değil olayları ve olguları ele aldı; kendi zamanının içinde durarak, belirsiz geleceği klişe hükümlerle manipüle etmeye yeltenmedi; hüküm cümleleri kurmaktan kaçınarak sözünü İslami vasatın içinden söylemeye çalıştı.

Bu bahsi net bir hülusa ile bağlamamıza, İbrahim Karagül’ün şu sözleri yeterli gelecektir: Akif Emre “(S) ağa sola yalpalamayan, en kritik zamanlarda nerede durulacağını bilen, ‘eyvallah’ı olmayan, omurgalı, onurlu bir ‘adam’dı.”

Böyleydi Akif Emre. O adam gibi adam olan bir İslamcıydı.

Onun için yukarıdan beri söylediklerimden, naklettiklerimden müreffeh ve mutlu bir Akif Emre sureti ürettiğimi zannedenler, yanılırlar.

Çünkü o bu değerlere, seçkinliğe, yetkinliğe kolay sahip olmadı. Belki bunlar kolay olsaydı, Akif Emre’de şu anlattığımız Akif Emre olamazdı.

Zorlukları kendi şartları ve ağırlıkları içinde eritmeye çalışarak, ferdi sıkıntılarını faş etmeyerek, özel sorunlarına birincil önem yüklemeyerek dava yürüyüşünü sürdürdü Akif Emre.

Onunla birlikte çalışmış olanlardan birkaçının yazısından fark ettim bunu asıl. O yazılarda sözlerini “Akif Emre ile şunu kurduk, o şu görevi üstlendi, çok çok başarılı işler yaptı” şeklinde bağlayanların, tam da o bağladıkları noktada başlardı Akif’in zorlukları.

Niye normal bir refah dairesinin dışına itilmişti Akif Emre, neden aylar, yıllar süren işsizliklere mahkûm edilmişti? Bunun cevabını vermesi gerekenlerin suskunluğu, sorunun sorulacağı noktada başlıyordu.

Akif Emre, varlığı içine sinmeyen ekiplerle çalışmadığı gibi, çalışma ortamını ve çalışılan konuyu kendi bilgileri, deneyimleri doğrultusunda hak ettiği şekilde tanzim etmekten de kaçınmazdı.

Hal böyle olunca patronlarla ya da kendini patron sananlarla çatışması kaçınılmaz olur ve güzel niyetlerin, önemli işlerin zarar görmemesi adına geriye çekilmek de hep ona düşerdi.

Bu manada Akif Emre, ne patron çantasını ne de o çantanın içindeki proje dosyalarını taşıyacak denli muti bir eleman olmadı. Dolayısıyla siyasette ve sermayede etkili, yetkili kişilerle arasında varlığından memnun kaldığı bir mesafe oluşmuş oldu. Bu mesafe aynı zamanda onun müdanasızlığı, boyun bükmezliği, eyvallah etmezliği demektir.

Kaldı ki, örneksiz bir fiil veya tavır da değildi onunkisi.

Akif Emre’nin yalnızlığında Mehmet Akif’in, Elmalılı Hamdi Yazır’ın, Gönenli Mehmet Efendi’nin... ve daha birçok mümtaz İslamcının yalnızlığından bir pay vardı.

Rabbimiz’in rahmeti üzerine olsun.

RUŞEN ÇAKIR

Akif Emre de İslamcı birisi. Bu süre içerisinde de hep bu hareketin ana akımı sayılabilecek yerlerde yazdı, çizdi, programlar yaptı. Yeni Şafak gazetesinde genel yayın yönetmenliği yapmıştı en son, yazarıydı da zaten. Buna rağmen, son güne kadar Yeni Şafak’ta yazmış biri olmasına rağmen Akif Emre’den yalnız olarak bahsedilmesi çok anlamlı. Yanlış olduğunu sanmıyorum. Bence de böyle bir yalnızlık vardı. Ama bu yalnızlık genellikle şöyle olur: Dışlanmışların yalnızlığı vardır, bir de kendini dışarıda tutanların yalnızlığı vardır. O anlamda Akif Emre benim gördüğüm kadarıyla kendi tercihiyle böyle bir yalnızlığı tercih etti.

İslamcı hareketin içerisinde yer alan insanların normal şartlarda bu dünyanın ötesinde esas olarak öbür

dünyayı düşündükleri varsayılr. İslamcılık üzerine ilk çalıştığım zamanlarda bu anlamda gördüğüm bir saptama beni çok etkilemişti, “Ayet ve Slogan” a da onu koymuştum. “Ahirete yönelik siyaset” diye bir önerme vardı. İslamcılığı aşlında özetleyebilecek bir şeydir, teorik olarak tabii, ütopyik olarak belki de. Ama Türkiye’de ahirete yönelik siyaset diye çıkan insanların büyük kısmının gerçekten bu dünya için siyaset yaptıkları ve bu dünya için yaptıkları zaman da birçok değerden, adalet gibi, vicdan gibi değerlerden, eşitlik gibi, kardeşlik gibi değerlerden uzaklaştıklarını gördük. Ve onların sonu açık söylemek gerekirse hazin oldu. Şu anda ne durumda olurlarsa olsunlar, dünyevî imkânları gözeterek kendi durumlarını da riske atmış oldular.

Bu anlamda Akif Emre, bunu yapmayan az sayıda insanlardan biri olarak, her kesimden insanın takdirini kazandı. Arkasından herkes iyi konuşuyor gördüğüm kadarıyla. Bu onun en büyük kazanımı. Bu dönem içerisinde bazı insanlar birtakım yerlere gelmek isteyip de bir şekilde becerememiş olabilirler. Öyle birisi olmadığını da biliyoruz. Olabilecekken olmamayı tercih etmek, bu geniş imkânlar içerisinde mütevazı bir hayatı, ama hep yazıp çizmeyi sürdürerek...

Dolayısıyla İslamcı kalmayı bilmiş bir aydın olarak Akif Emre’yi çok sayıda insan dualarla ve helalleşerek uğurladı. Onunla aynı dönemlerde benzer yollarda yer almış birçok insanın böyle bir şansı olabilecek mi bunu göreceğiz. Tekrar kendisine rahmet diliyorum.

SİBEL ERASLAN

O, en umutsuz ve yenik anlarda dahi, gayretin, cehdin, adaletin, vicdan sahibi olmanın, paylaşmanın, dayanışmanın, sevginin, dostluğun değerini vurgular. Sabrı ve devamlılığı önemserdi. Akif Emre; “Sahte gerçeklikler” çağında bağısız

ve kopuk insanın, giderek insansız bir distopyayı işaret ettiğinden yakındır. Onun çözümü insandan ve insanlıktan geçer, vicdan ve hukuk, adil paylaşım, insan onuru önemsedığı kavramlardır.

Doksanlarda Sırp zulmüne karşı verilen Bosna Mücadelesi, hayatının dönüm noktalarındandır. Aliya İzzetbegoviç ve mücadelesini dünyaya duyurur. Balkanları, Kırım’ı, yeniden kamusal merak ve dikkate sunar. “Tek ve tenha’da kalmış İslam toplumlarının avazı olur.

Akif Emre’nin, “jeo/kültürel koordinatlar” dediği ve tarih içinde karşılıklılık üzerinden kurduğu “küreselliğin fay hat”larında; Endülüs, Balkanlar ve Kırım’ın ayrı önemi vardır. Bu üç izmihlal aynı zamanda Avrupa ve Batı Asya’daki İslam’ın geleceğini etkilemiştir. Yazılarındaki sabırlı, umutlu, rikkatli dilin bu üç yıkımın yaralarını sarma bilincinden neşet ettiğini de söyleyebiliriz. O, en umutsuz ve yenik anlarda dahi, gayretin, cehdin, vicdan sahibi olmanın, paylaşmanın, dayanışmanın, sevginin, dostluğun değerini vurgular. Sabrı ve devamlılığı önemserdi.

Göstergeler, Çizgisiz Defter, İz’ler gibi eserleri onun dünyada çıktığı uzun yolculukların izlenim ve felsefesini kaleme aldığı kitaplardır. Kudüs, Endülüs, Balkanlar, Bosna belgeselleri, kişisel kütüphanesi ve geniş fotoğraf arşiviyle bir alem-i İslam hafızasıdır.

SONER YALÇIN

Tanışmıyorduk.

Tanıyordum. Okuyordum. Bilgileniyordum.

Ne yazık ki, 60 yaşında çalışma masasının üzerine yığılıp kaldı.

Çok üzüldüm...

Hele “Bizim Mahalle”de, “**Yeni Şafak gazetesinden bir tetikçi eksilmiştir**” sözünü duyunca kahroldum.

Demek, “mahalleler” bu derece birbirinden koptu!

Demek, insanlar bu derece kin dolu! Yazık.

Demek, “tetikçi” öyle mi? **Günah.**

Oysa ani ölümünü duyduğumda, “ah keşke tanışsaydım; sohbet etseydim; ne eksiklik” dedim içimden.

Demek, “**Bizim Mahalle**” pek tanımıyor.

Yazmalıydım...

“Evet, yazar’dı.

Evet, gazeteciydi.

Evet, belgeselciydi.

Bana sorarsanız hepsinin üstündeydi...

Sufi idi; nefesine hakim.

Basitliğe tamah etmedi; cip kültürüne yenilmedi; eşyanın kölesi olmadı yani.

Tamahkarları sevmedi. O hep Üsküdar’ın dolmuş müşterisi.

Hep mütevazı.

SÜLEYMAN SEYFİ ÖĞÜN

Bu dünyaya bir Müslüman olarak gelmenin; bu din ile sereflenmenin şuuruna varan o ince edebiyat hissedilirdi yazılarında. Bakışı bir öz algı şişmesi değil; tam tersine hep “öteki”ni kollayan bir bakıştı. Kanonik târih bize gösteriyor ki her din kendi hukukunu şöyle veya böyle inşâ etmiştir. Ama Âkif Emre'nin ehemmiyet verdiği bu değildi sâdece. O'nu heyecanlandıran başkasının veyâ kendisinden olmayanın hukûkunu da inşâ eden yegâne dînin İslâmiyet olduğunu kavramak ve bu kavrayışla kendisini; modern dünyânın yıkıntuları arasında bu hukûkun somut târihsel izlerini sürmeye adanmıştı. Dikkâtini MareNostrum'un iki yakasında; ilki İspanya; diğeri ise Balkanlar'da odaklamıştı.

Balkanlar ve Endülüs İspanya'sının Müslümanlaştırılmasını bâsit bir muzafferiyet, ötekini alt etme ve kendisine tâbî kılma olarak görmedi. Bununla boş bir gurûra kapılmadı. Tam tersine işin içindeki inceliği; yâni “kendisinden olmayı da yaşatmak” ve onlarla işbirliği gösterme kapasitesi olarak değerlendirdi. Âkif Emre'nin modernlik eleştirileri de İslâmiyet'in taşıyıcısı olduğu bu kapasitenin geriletilmesi ve bunun yerini alabilecek hiçbir şeyin konulamamasıydı. Coğrâfî olarak uzaklıklarına rağmen kronolojik olarak biri diğere çok yakın olan ve eşleşen bu iki tecrübe; yâni İspanya'nın Müslümanlaşması ve Balkanların Müslümanlaşması parçalı ve ayırıcı modern dünyânın hâkim güçlerini çok rahatsız etti. Sonunda da yapacaklarını yaptılar.

YAKUP GÜLER

Akif abi, gerek bizim kuşağa gerekse kendi kuşağındakilere fikri öncülük, ufuk açıcılık anlamında hocalık yapmıştır, vefatından sonra bizim dışımızda da birkaç okuma grubu olduğunu öğrendim. Doğru insanlarla, ne yaptığını bilen, idealinin arkasında dik durabilen insanlarla çok güzel dostluklar kurmuştu. Bu gruplar içinden yeni yeni tanıdığım şahsiyetlere baktığımda her birinde bir Akif Emre duruşu, ağırbaşlılığı samimiliği, hasbîliği ve erdemi fark ediyorum. Akif abi bize insani bir duruş öğretti, bizi hiç yanıltmadı, bize hiç ipotek koymadı, olumsuzluklardan mazeretler üretmedi, durumundan şikayetçi olmadan yoluna devam etti, inandığı doğru ne ise asla vazgeçmedi. Güce itibar edenleri, bilmediği konularda bilmişlik yapanları, uzman olmadığı halde ahkâm kesenleri hiç sevmezdi. Kokmaz bulaşmaz tiplerden bahsedirdi ve bu her dönemin adamlarından hem haz etmezdi hem de bunlardan hiçbir halt olmaz derdi.

YUSUF KAPLAN

Akif Emre, ölümüyle bize ders verdi, gitti bu dünyadan... Hiçbir zaman makama, mevkiye, paraya, pula tenezzül etmedi.

Dünyayı, dünyanın ayartıcı nimetlerini elinin tersiyle itmekte bir ân bile tereddüt etmedi.

Çürüme ve bozulma zamanlarında, iyi bir Müslüman olarak yaşama mücadelesinin nasıl verilebileceğini, esen rüzgârların, fırtınaların önünde savrulmadan nasıl dimdik durulabileceğini ve umut olunabileceğini bizzat kendi hayatında gösterdi.

Siyasanın ve piyasanın peşinden koşturmadı, yalnızca hakikatin izini sürdü. Geçici olanın ayartısına kaptırmadı kendisini; o yüzden istikametini yitirmedi; zorlu, yorucu ama ülkemizin, medeniyet coğrafyamızın ve insanlığın ekmek kadar su kadar ihtiyacını hissettiği hakikatin yeniden hayatımız olması için nefes alıp verdi.

▲ Ali Biraderoğlu ile

Allah (cc) rahmetiyle muamele etsin. Efendimizin (sav) Livai'l-Hamd sancağı altında toplanmayı ihsan etsin.

Üç Akif Emre vardı: Hem ahlâk anıtı hem dava adamı hem de fikir adamıydı Akif Emre.

Bu üç özelliği, kişiliğini, fikir ve zihin dünyasını şekillendiren kaynakların sağlamlığından kaynaklanıyordu.

Akif Emre, Mehmed Zahid Kotku Hazretleri'nin dergâhından yetişmişti. İskendepaşa'nın son kuşağındandı. Derviş biriydi Akif. Dervişliği, oradan geliyordu.

Öte yandan fikri olarak Üstad Necip Fazıl'ın Büyük Doğu ocağından beslenmişti: Özellikle de Kayseri'de bu ülkenin değeri bilinmeyen en parlak düşünürlerinden, üstadın dizinin dibinde yetişen Ali Biraderoğlu ve çevresindeki halka, Akif Emre'ye, hem dava şuuru kazandırmış hem de fikir hayatının hayatiyetini hatırlatmıştı.

Akıncılar ve MTTB'de aktif görev alması, bu dava şuurunu pekiştirmişti. ♣